

Jens Peter Jensen Brolund
Langagervej 2
7171 Uldum

Tjørnevej 6
7171 Uldum
T: 79755000

Vibeke Rahbek
Dir: +4579755675
Mob: +4521130536
e-mail:
vibeke.rahbek
@hedensted.dk
Sagsnr. 01.05.08-P19-24-16

11.8.2017

Lovliggørende dispensation med vilkår om tilretning i fht. opgravet grøft, Kærvejen 58, 7171 Uldum, matr.nr. 7e, Uldum By, Uldum

Hedensted Kommune konstaterede den 3. oktober 2016 på matr.nr. 7e, Uldum By, Uldum, Kærvejen 58, 7171 Uldum, at der var blevet foretaget en gennemgribende opgravning af en grøft på arealet, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3¹. Du er bruger af arealet.

Den 1. november 2016 fremsendte Hedensted Kommune varsel om påbud og partshøring vedr. reetablering af ulovlig opgravning af grøft ved Kærvejen 58, 7171 Uldum, matr.nr. 6m og 7e, Uldum By, Uldum.

Kommunen har foretaget besigtigelse af området den 4. oktober 2016, den 11. november 2016 og den 18. maj 2017. Du deltog den 11. november 2016.

Du har efter varsel om påbud og i forbindelse med besigtigelsen forklaret om baggrunden for at gennemfører opgravningen af grøften. Hedensted Kommune betragter dine bemærkninger som en ansøgning om lovliggørende dispensation.

Kommunens afgørelse

Naturbeskyttelseslov

Der gives lovliggørende dispensation efter § 65, stk. 3, jf. § 3, i lov om naturbeskyttelse² til det foretagne, på nedenstående betingelser.

Okkerlov

Der gives lovliggørende godkendelse til at oprense grøfter i Okkerpotentielle områder, efter §3, stk. 2 i lov om okker³ på de betingelser, som er givet i nærværende dispensation.

Betingelser:

1. Den opgravede grøft skal reduceres ved at trykke kanterne forsigtigt ned, ved at undersiden af en gravemaskine-skovl presses forsigtigt ned på hver side af grøften, således at grøftens bredde og dybde reduceres. Omfanget vurderes konkret af kommunen i forbindelse med udførelsen.
2. Vilkår 1 skal foretages under kommunens tilstedeværelse.
3. Vilkår 1 skal være gennemført senest den 1. november 2017.
4. Såfremt de genoprettende tiltag ikke gennemføres indenfor den angivne tidsfrist, vil det medføre et påbud, om at gennemfører tilretning svarende til vilkår 1.

¹ Lov nr. 9 af 3. januar 1992 om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 121 af 26/01/2017

² Lovbekendtgørelse nr. 934 af 27. juni 2017 om naturbeskyttelse.

³ Lovbekendtgørelse nr. 1581 af 10. december 2015 om okker.

Ifølge museumslovens⁴ § 27 stk. 2 gælder følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Henvendelse til Vejle Museum tlf. 21435910 eller anhor@vejle.dk.

Sagsfremstilling

Engen, som også har karakter af mose, er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om generelt beskyttede naturtyper, hvorefter tilstanden ikke må ændres. Kommunen har dog mulighed for at dispensere herfra, hvis det vurderes, at det ansøgte ikke indebærer en tilstandsændring der forringer naturtypen og dens levesteder for arter eller giver betydelige forstyrrelser af arter, som findes i området.

I oktober 2016 foretog du en opgravning af en grøft på matr.nr. 7e, Uldum By, Uldum, Kærvejen 58, 7171 Uldum. Der var ikke meddelt tilladelse til det udførte.

Hedensted Kommune konstaterede, at der er opgravet ca. 210 meter grøft i et areal, der er registreret som beskyttet eng. En så omfattende opgravning af en grøft, der ikke er blevet vedligeholdt i mange år, vurderes at vil medføre afdræning af den beskyttede eng og dermed en tilstandsændring, dvs. at være i strid med naturbeskyttelsesloven.

På den baggrund fremsendte kommunen 1. november 2016 et varsel om påbud at retablere grøften i et omfang, der vil stoppe afdræningen af engarealet. Af varslat fremgår muligheden for at søge om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3.

Den 2. november kontaktede du kommunen med bemærkninger til ovennævnte brev. Du oplyste vedr. grøften, at vandet står så højt i kæret, at det ikke er muligt at dræne kæret. Vandet vil blive ved med at stå højt. Der hvor der er pløjet i år er der sandbanker og selv her står vandet højt, dvs. selv om det er sand og det burde dræne af hurtigt, så står der vand. På den sorte mosejord, fx der hvor den nyopgravede grøft er, har vandet svært ved at trænge væk. Så selv om vandet står lavere i grøften, kan vandet ikke trænge ned i skelgrøften. Dit mål med oprensningen er at opretholde muligheden for at holde arealet lysåbnet og græsset pænt slået. Du oplyste desuden, at du flere gange har talt med en fra kommunen om både rydninger og oprensning af grøfter og han har altid syntes at det var gode initiativer. Derfor havde du tænkt, at det også gjaldt dette.

På besigtigelsen den 11. november 2016, hvor du deltog, forklarede du, at det ville være svært at oprense grøften smallere end det er gjort, da jorden ellers skyder sammen. Både du og ejer, Kjeld Kristiansen, fortæller at vandstanden altid er meget høj og at det ikke er muligt at dræne arealet, de kan højst sænke vandstanden en anelse.

I den nygravede grøft sås omfattende okkerudfældninger.

På baggrund af besigtigelser og dine bemærkninger valgte kommunen at udsætte den endelig afgørelse til efter yderligere en besigtigelse i foråret 2017 (brev af 24. november 2016).

Området blev besigtiget den 18. maj 2017, hvor der langs den opgravede grøft blev fundet 41 plantearter, heraf 14 positivarter, 6 indikatorarter og 2 problemarter. Blandt arterne var kragefod, sumpkællingetand og dyndpadderok.

Besigtigelse af begge sider af grøften viste, at der hvor der fx var kragefod, fandtes den på begge sider af grøften. Den største variation af arter, samt de bedste arter, fandtes

⁴ Bekendtgørelse af museumsloven nr. 358 af 8. august 2014.

nær grøften. Dette vurderes, at indikere, at det mest artsrige sted på engen har været der hvor den tilgroede grøft var. Dette er med oprensningen nu delvist fjernet.

Der sås fortsat store mængder okker i grøften.

Kommuneplan

Der er i kommuneplanen udpeget Naturområde, Særlig værdifuldt naturområde, Særligt værdifuld landskab og Større uforstyrrede landskaber.

Bilag IV arter

Hedensted Kommune har ikke registreret bilag IV arter i området hvor søen ønskes placeret. Ejendommen er beliggende indenfor udbredelsesområdet for bilag IV arter som Odder, Markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander, langøret flagermus, sydflagermus, frynseflagermus og vandflagermus⁵.

Natura 2000-områder

Arealet ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde: Natura 2000 område nr. 77 'Uldum Kær, Tørring og Ølholm Kær', som rummer Habitatområde nr. 66 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 44. Se udpegningsgrundlag⁶ nedenfor.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet er følgende:

1096 Bækklampret (Lampetra planeri)
1355 Odder (Lutra lutra)
3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3160 Brunvandede søer og vandhuller
3260 Vandløb med vandplanter
6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7140 Hængesæk og andre kærsmund dannet flydende i vand
7230 Rigkær

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområdet er følgende:

Y=ynglefugl

Y Rørhøg

Y Isfugl

Den "skrå" del af den opgravede grøft passerer tæt forbi et område, der i seneste basisanalyse er udpeget som tidvis våd eng med moderat tilstand. Se bilag. Den nærmere afgrænsning af dette område er vurderet ud fra fotos taget fra drone den 6. oktober 2016. Heraf vurderes, at grøften går tæt forbi området, der har en markant anderledes vegetation, som tolkes som tidvis våd eng. Der er ligeledes et større sammenhængende område med tidvis våd eng med moderat tilstand, på den anden side af skelgrøften, som den oprensede grøft løber ud i. Skelgrøften adskiller matr. 7e og 31g, Uldum By, Uldum.

Okker

Grøften ligger indenfor lavbundsområde med høj risiko for okkerudvaskning.

Okkerlovens formål er at forebygge og bekæmpe okkergener i vandløb, søer eller havet. Udgrøftning og dræning i områder med høj risiko for okkerudfældning, må ikke påbegyndes uden en godkendelse efter § 3 i okkerloven, som kommunen træffer afgørelse om. Såfremt der vurderes at skulle sættes vilkår om okkerrensingsanlæg videregives sagen til miljø- og fødevarerministeren.

Der er på besigtigelser konstateret okkerudfældninger i den opgravede grøft.

⁵ Søgaard, B., Wind, P., Elmeros, M., Bladt, J., Mikkelsen, P., Wiberg-Larsen, P., Johansson, L.S., Jørgensen, A.G., Sveegaard, S. & Teilmann, J. 2013. Overvågning af arter 2004- 2011. NOVANA. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 240 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 50. <http://www.dmu.dk/Pub/SR50.pdf>

⁶ <http://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/udpegningsgrundlag/>

Der gøres opmærksom på, at næsten hele Uldum Kær-området ligger i okkerklasse 1, hvilket betyder, at man skal søge om godkendelse efter okkerlovens §3, inden der foretages udgrøftning, dræning, herunder også vedligehold, der medfører sænkning af grundvandsstanden i jordbrugsområder.

Kommunens vurdering

Den foretagne opgravning af grøften på matr.nr. matr.nr. 7e, Uldum By, Uldum, er blevet foretaget med det mål opretholde muligheden for at holde arealet lysåbnet og græsset slået. Du har tidligere fra kommunen fået det indtryk, at både rydninger og oprensning af grøfter var gode initiativer og derfor antaget at det også gjaldt dette projekt.

Hedensted Kommune vurderer, at der som udgangspunkt sandsynligvis kunne være blevet givet tilladelse til en mindre oprensning af grøften, men ikke så bredt og dybt som det her er blevet foretaget. Og oprensningen af den skrå grøft, ville sandsynligvis være blevet løst på en anden måde, der ikke lå så tæt registreret udpegningsgrundlag, tidvis våd eng.

Nærværende lovliggørende dispensation stiller derfor vilkår om en reduktion af den gravede grøft. Denne skal foretages nænsomt for ikke at medføre yderligere skade på arealet og for ikke at frigive yderligere okker.

Reduktionen af grøften skal ske ved at undersiden af en gravemaskine-skovl presses forsigtigt ned på hver side af grøften, således at grøftens bredde reduceres. Grøften er ikke helt samme bredde i hele sin længde, hvorfor slubredden ikke præcist kan angives. Kommunen foretager derfor en konkret vurdering ved arbejdes udførelse. Derfor er der stillet vilkår om at kommunen skal være tilstede, ved arbejdets udførelse.

Der må ikke fyldes fremmed jord i og der må ikke graves yderligere.

Med de stillede vilkår vurderes den resulterende tilpasning af opgravningen af grøften at svare til, hvad der kunne være blevet givet tilladelse til, hvis der var blevet søgt inden. Samtidig tages der med vilkår hensyn til, at der ikke bør graves yderligere, for at undgå yderligere okkerudfældning.

Den gravede grøft passerer tæt forbi et område der rummer tidvis våd eng, udpegningsgrundlag for habitatområdet. Med de stillede vilkår om reduktion af grøften, vurderes påvirkningen af udpegningsgrundlaget at være bragt tilbage til det hidtidige niveau, idet området ligeledes ligger tæt op ad en skelgrøft. På grund af vilkår om reduktion af den oprensede/opgravede grøft vurderes denne derfor ikke at have indflydelse på det nærliggende område med udpegningsgrundlag for Natura 2000 området, tidvis våd eng.

Med de stilledes vilkår vurderer Hedensted Kommune, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og planterater omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området haves dog ikke.

I forhold til udpegninger i kommuneplanen, Naturområde, Særligt værdifuldt naturområde, Særligt værdifuldt landskab og Større uforstyrrede landskab, vurderes oprensningen ikke at ændre landskabets karakter. En mindre oprensning af grøften vurderes at fremme den fortsatte drift af arealet, høslet, som sikre at arealet holdes lysåbent og engen bevares. Derfor vurderes oprensningen at være i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for disse udpegninger.

Okkerloven

Der kunne konstateres okkerudfældninger i den opgravede grøft.

Når grøften delvist tilskubbes og arbejdet gøres på de givne vilkår i dispensationen vurderes det at oprensningen ikke vil give væsentlige okkergener i vandløbene og kan godkendes efter okkerlovens §3.

Der er stillet vilkår om, at der ikke må foretages yderligere jordarbejde, ud over det tiltag der skal reducere grøften og grøftens drænende effekt mindskes. Hedensted Kommune vurderer på den baggrund, at nærværende lovliggørende dispensation ikke vil medføre yderligere udfældning af okker.

Klagevejledning m.v.

Klagevejledning til afgørelse vedr. Naturbeskyttelsesloven

Der kan klages over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber fire uger efter afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen har været annonceret, regnes fristen fra annonceringsdatoen. Klagen skal således være indgivet i **Klageportalen** og klager skal have godkendt og betalt gebyr eller bestilt en faktura i Klageportalen, senest den **8. september 2017**.

Borgere, virksomheder og organisationer, som ønsker at klage over denne afgørelse, kan klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen skal indgives via **Klageportalen**, som findes på www.borger.dk og www.virk.dk eller via link på nævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Der logges på typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Vejledning og information om hvordan borgere, virksomheder og organisationer skal logge på og klage via Klageportalen, findes på www.borger.dk og www.virk.dk samt på nævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnet behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales via klageportalen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på nævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnet kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal der sendes en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser om forhold, der er omfattet af naturbeskyttelsesloven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen har været annonceret, regnes fristen fra annonceringsdatoen.

Klagevejledning til afgørelse vedr. okkerloven

Kommunens godkendelse efter okkerlovens § 3, stk. 2, kan påklages til Miljø- og fødevareministeren af:

- den, til hvem afgørelsen er rettet,
- Danmarks naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
- Dansk Landbrug (*nu under Landbrug & Fødevarer*)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark og
- enhver dambruger, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

De klageberettigede skal underrettes om godkendelser af kommunen.

Klagefristen udløber fire uger efter afgørelsen er meddelt.

Klagen sendes til Hedensted Kommune, naturogmiljo@hedensted.dk eller Natur og Miljø, Tjørnevej 6, 7171 Uldum, der videregiver denne til Miljø- og fødevareministeren, ledsaget af en udtalelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Kommunen skal straks give ansøgeren besked om at afgørelsen er påklaget.

Vær opmærksom på, at en rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet. Udgrøftning eller dræning må derfor ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet, eller, hvis godkendelsen rettidigt er påklaget, før miljø- og fødevareministerens afgørelse foreligger.

I øvrigt

Kommunens dispensation fra naturbeskyttelsesloven fritager dig ikke for at søge om tilladelse efter anden nødvendig lovgivning.

Hvis du ikke inden 5 uger efter annonceringen på kommunens hjemmeside har modtaget besked fra kommunen om, at der er kommet klager, kan dispensationen udnyttes.

Hvis du er i tvivl om noget i denne dispensation, er du velkommen til at ringe hertil.

Med venlig hilsen

Vibeke Rahbek
Biolog

Kopi til: (med digital post)

Ejer:

Kjeld Kristiansen, Kærvejen 58, 7171 Uldum

Øvrige kopimodtagere:

Danmarks Naturfredningsforening

Miljøstyrelsen

Friluftsrådet

Dansk Ornitologisk Forening

Dansk Ornitologisk Forening, Sydøstjylland

VejleMuseerne

Glud Museum

Dansk Botanisk Forening

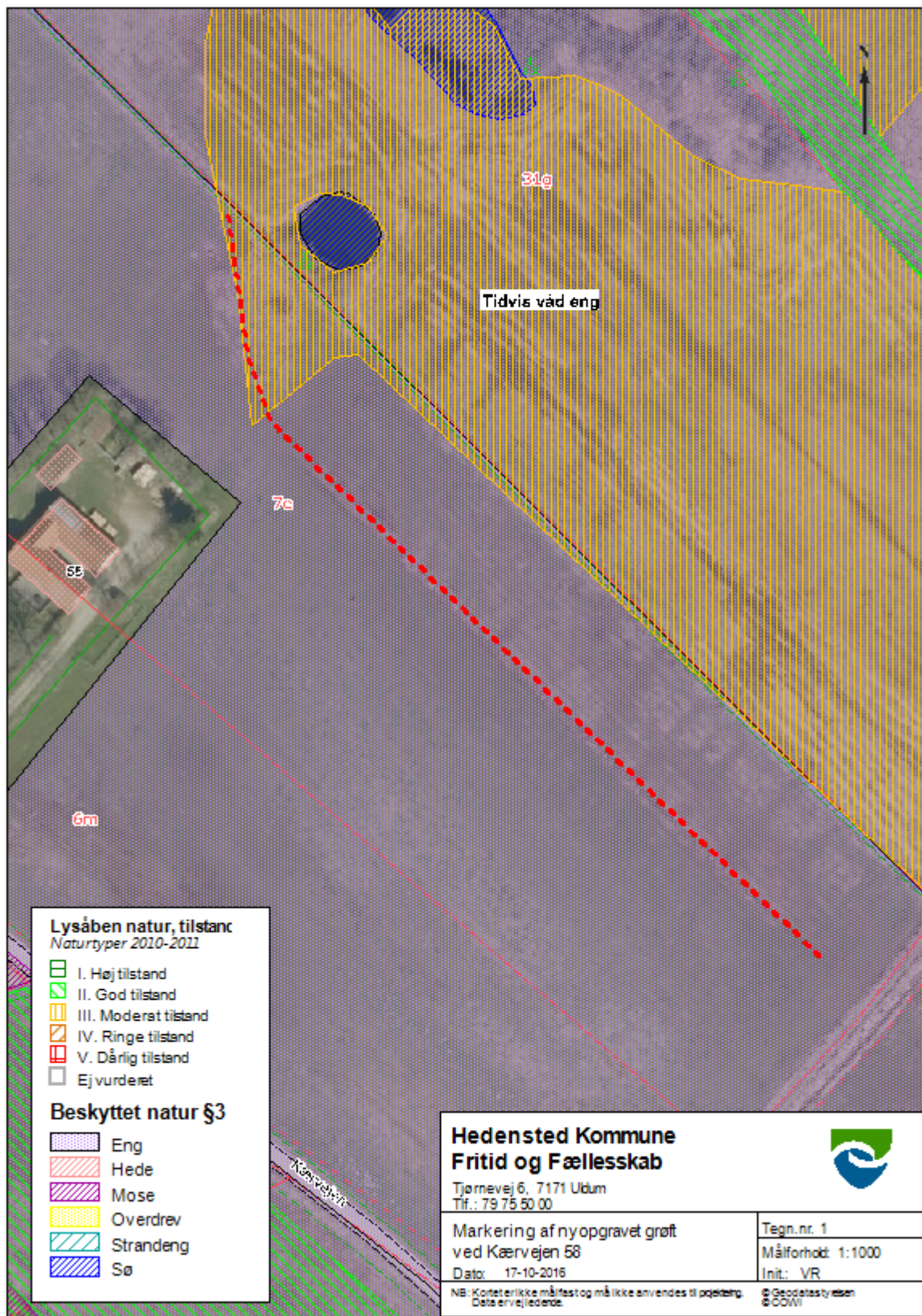
Danmarks Sportsfiskerforbund

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark

Landbrug & Fødevarer

Bilag 1

Skitsering af placering af opgravet grøft: rød stipleet linje:

"Lysåben natur, tilstand" viser, hvor staten har registreret naturtyper, der er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.